



_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili iqtidorli o'quvchilar
uchun

DRAMA
TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Drama”
nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Drama janrlari	1		
2.	Adabiyotda drama	1		
3.	Drama turlari	1		
4.	Fojia va fars	1		
5.	Opera	1		
6.	Fojia: Romeo va Juliet	1		
7.	Drama janrining o‘ziga xos xususiyatlari	1		
8.	Takrorlash	1		
9.	Roman qahramoni bilan drama qahramoni o‘rtasida farqlar	1		
10.	Takrorlash	1		
11.	“Jannat o‘zi qaydadir” dramasi hayot haqiqati va badiiy tasvir	1		
12.	Erkin A‘zam kinodramaturgisida milliy g‘oya masalalari	1		
13.	Mustahkamlash	1		
14.	A.Eposning katta janrlari	1		
15.	Dramatik turda hayot va insonlar o‘rtasidagi munosabatlar	1		
16.	Drama qahramoni - inson shaxsi	1		
17.	Dramatik turning o‘ziga xos xususiyatlari	1		
18.	Takrorlash	1		
19.	Dramatik asarlarni janrlarga ajratish prinsiplari	1		
20.	Tragikomediya	1		
21.	Intermediya	1		
22.	Libretto	1		
23.	Kino san‘atining inson ongi va tafakkuri, jamiyat hayotiga ta‘siri	1		
24.	Dramaturgiyada hayot haqiqatining ifodalanishi	1		
25.	Drama turiga mansub janrlar pesa	1		
26.	Drama adabiyoti va teatr san‘ati	1		
27.	Takrorlash	1		
28.	Pyesa	1		
29.	O‘zbek dramaturgiyasida pafos va ko‘pqatlamlilik	1		
30.	Takrorlash	1		
31.	Dramada haqiqatni ifoda topishi	1		
32.	Takrorlash	1		
33.	O‘zbek xalq og‘zaki dramasi	1		
34.	Xalq teatri	1		

Mavzu: Drama janrlari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakillantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Drama janrlari: tragediya, komediya, drama (janr sifatida) va tragikomediya. dramaturgiya janrlaridan biri. Ma‘rifatparvarlik davri (Didro, Lessing) dan boshlab Drama badiiy adabiyotning etakchi janrlaridan biriga aylangan. Unda insonning ziddiyatli hayoti ifodalanadi. Tarixiy Dramaga fojiviylilik xos. O‘zbek dramaturgiyasi 20-asr boshlarigacha og‘zaki shaklda mavjud edi. 20-asrning 1-yarmida dastlabki yozma milliy sahna asarlari yaratildi:



«Padarkush yoki «To‘y» (Nusratulla Qudratulla va Hoji Mu‘in), «Boy ila xizmatkor», «ko‘knor», «Mazluma xotin» (Hoji Mu‘in), «Juvonmarg», «ahmoq» (Abdulla Badriy), «Baxtsiz kuyov» (Abdulla Qodiriy), «Zaharli hayot», «ilm hidoyati» (Hamza), «Pinak», «advokatlik osonmi?»(Avloniy) va boshqalar. Bular Drama janri imkoniyatlarini o‘zida to‘la ifodaladi. 20-30-yillarda o‘zbek dramaturgiyasi G‘ulom Zafariy, Fitrat, Cho‘lpon, Ziyo Said, Xurshid, Sobir Abdulla va boshqa dramaturglar ijodi tufayli yanada rivojlandi. 40-yillar dramaturgiyasi 2-jahon urushi va urushdan keyingi davr vazifalariga muvofiq taraqqiy etdi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Mavzu: Adabiyotda drama

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakllantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Adabiyotda drama - bu yozma dialog (yoki nasr yoki she‘riyat) ijrosi orqali xayoliy yoki xayoliy voqealarni tasvirlash. Dramalar sahnada, filmda yoki radioda ijro etilishi mumkin. Dramalar odatda chaqiriladio‘ynaydiva ularning yaratuvchilari "dramaturglar" yoki "dramaturglar" sifatida tanilgan. Arastu (miloddan avvalgi 335 y.) Davridan beri ijro etilgan "drama" atamasi yunoncha s̄arm̄oa (akt, spektakl) va (harakat qilish, harakatga kirishish) so‘zlaridan kelib chiqqan. Dramaning ikkita ramziy niqobi - kulgan yuz va yig‘layotgan yuz - qadimgi yunon muzlarining ikkitasining ramzi: Taliya, komediya muzeyi va Melpomene, fojea muzeyi.

Dramani nima shunchalik dramatik qiladi?

Dramaturglar o‘zlarining dramalarini dramatik qilish uchun, voqealar rivojlanib borishi bilan tomoshabinlarda keskinlik va kutish hissiyotlarini bosqichma-bosqich shakllantirishga intiladi. Tomoshabinlar "Keyin nima bo‘ladi?" va ushbu voqealar natijalarini oldindan taxmin qilish. Masalan, sirda hayajonli yoki kutilmagan avj nuqtasi oshkor bo‘lguncha butun syujetda keskin keskinlik paydo bo‘ladi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.



Mavzu: Drama turlari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi, mustaqilligini va dramaga bo‘lgan qiziqishini hamda so‘z boyligini o‘stirish, og‘zaki nutqini shakillantirish, mantiqiy fikrlashga o‘rgatish, tafakkur olamini kengaytirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarga insonparvarlik, mehr-oqibat, ilmi va zehni bo‘lish, mehnatsevarlik, adolatparvarlik tuyg‘ularini singdirish, ularni insoniy xislatlar ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim ephil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyg‘a vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

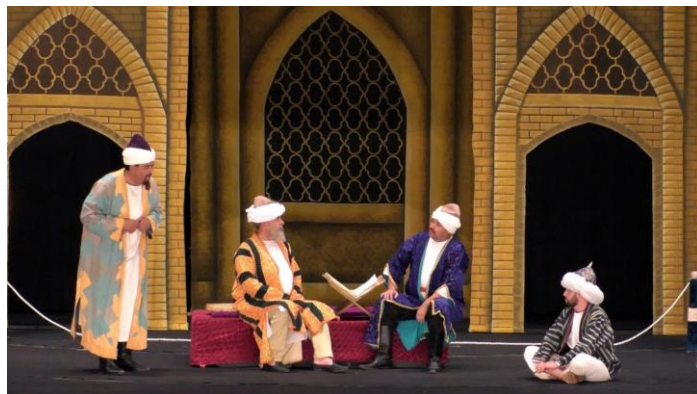
Dramatik spektakllar odatda syujetda tasvirlangan kayfiyat, ohang va harakatlarga qarab ma‘lum toifalarga bo‘linadi. Dramaning ba‘zi mashhur turlari quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

Drama — sahna uchun moslab yozilgan asar hisoblanib, uning asosiy tasvir predmeti — harakat, u obyektning plastik obrazini yaratadi, dramada subyekt — ijodkor shaxsi ham obyektga sindirib yuboriladi. Demak,

dramaning boshqa turlar ya‘ni lirika va epik turdan farqi uning sahna uchun mo‘ljallab yozilganligidir. Shunga ko‘ra, dramadagi harakat — sujet voqealari makon va zamonda cheklangan bo‘ladi. Ijro vaqtiga sig‘ishi uchun asarning keskin nizolar ustiga shiddatli sujet bilan qurilishi talab qilinadi. Dramaturg asarni yozish vaqtidayoq uning ijro vaqtiga sig‘ish yoki sig‘masligi haqida qayg‘urishi muhimdir. Shunga ko‘ra, dramatik asarda voqealar rivoji shiddatkor kechishi zaruratga aylanadi. Bundan tashqari, dramatik asardagi sujet voqealari yuz beradigan makon ham cheklangan bo‘ladi va yozuvchi shuni ham hisobga olib, asarni yozishi darkor. Boz ustiga, harakat makoniy o‘zgarishlar bilan ham cheklangan, ya‘ni asar voqealari ko‘pi bilan to‘rt yoki besh joyda sodir bo‘lishi kerak. Masalan, Cho‘lponning „Yorqinoy“ dramasi vaqtidagi voqealar 5 joyda: O‘lmas botirning qo‘rg‘on boqchasi, boshqa bir boqcha, Nishobsoy begining boqchasi, shu bekning haram uylaridan biri, Po‘latning qarorgohi va xon saroyida kechadi. Odatda, bir parda davomida sodir bo‘ladigan voqealar bir joyda kechishi, sujet voqealari aynan ana shu joylar bilan bog‘liq holda ro‘y berishini hisobga olsak, bu narsa dramatik asarning qurilishini belgilaydigan asosiy omillardan biri bo‘lib qolishini ko‘rishimiz mumkin

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyg‘a vazifani e‘lon qilish: yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.



veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

40 listdan iborat "Drama" nomli iqtidorli o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

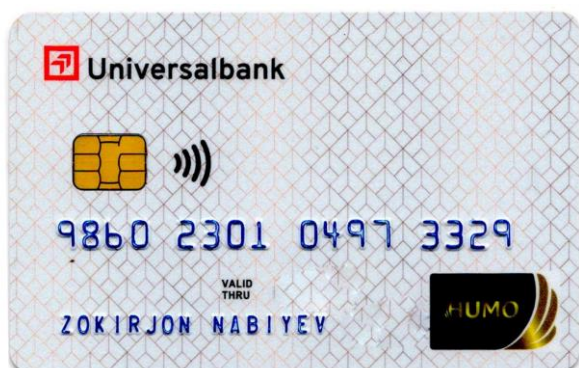


Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon



DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!
Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**